

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA DE ȘTIINȚE NATURALE
ȘI EXACTE

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD – 2001, Chișinău, Republica
Moldova
Tel/fax.: (373 22) 272738, 270706

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION OF NATURAL AND EXACT
SCIENCES

1 Stefan cel Mare Ave.
MD – 2001, Chisinau, Republic
of Moldova
Tel/fax.: (373 22) 272738, 270706

HOTĂRÎREA
Adunării anuale a Secției Științe Naturale și Exacte a AȘM

22 ianuarie 2016

Nr. 13

mun. Chișinău

*Cu privire la activitatea științifică,
novațională, organizatorică și
financiară a Grădinii Botanice
(Institut) a AȘM în anul 2015*

Adunarea Anuală a Secției de Științe ale Naturii și Exacte a AȘM în rezultatul examinării raportului directorului, **dr. A. Teleuță** privind activitatea științifică, inovațională, organizatorică și financiară a Grădinii Botanice (Institut) a AȘM în anul 2015 și a concluziei Comisiei Biroului Secției de Științe ale Naturii și Exacte a AȘM, formată prin Hotărârea Secției de Științe ale Naturii și Exacte Nr.98 din 16 noiembrie 2015 în componența: **m.c. V. Șalaru – președinte**; acad. coord. SSNE – A. Gulea; dr. A. Dodon – secretar științific al Secției; dr. M. Colțun – președinte al Comisiei metodice a Grădinii Botanice (I); dr. A. Cutcovschi-Muștuc – secretar științific al Grădinii Botanice (I); C. Ostafii – contabil șef al Grădinii Botanice (I), constată că în anul de referință (2015) în conformitate cu direcția strategică 02 „Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltarea durabilă”: au fost efectuate cercetări științifice în cadrul a două proiecte de cercetări fundamentale – 15.817.02.13F (1711,5 mii lei); 15.817.02.14 F (1711,5 mii lei) în total 3423,0 mii lei; cinci proiecte de cercetări aplicative – 15.817.02.26 A. (1546,1 mii lei); 15.817.02.22 A.(1418,4 mii lei); 15.817.02.23 A. (1362,6 mii lei); 15.817.02.24 A. (1404,5 mii lei); 15.817.02.25 A. (1203,5 mii lei) în total 6935,1 mii lei; un proiect internațional SCOPES - (269 mii lei (2015)).

Resursele financiare valorificate pe parcursul anului 2015 au constituit 11652,4 mii lei, inclusiv: bugetul de stat – 10358,1 mii lei (100% din alocații); mijloace speciale – 1294,3 mii lei (94% din volumul planificat) dintre care granturi internaționale – 269 mii lei.

Potențialul uman încadrat în organizarea și efectuarea cercetărilor constituie: 135 colaboratori, dintre care 50 cercetători, inclusiv 8 doctori habilitați și 24 doctori în știință.

Lucrările planificate au fost îndeplinite, în termenii stabiliți și la nivelul satisfăcător, ce se confirmă prin rezultatele obținute:

- Genofondul de plante al Grădinii Botanice a fost completat cu 390 taxoni noi inclusiv: plante lemnoase – 150; plante floricole – 179; plante tropicale – 37; plante medicinale, aromatice, condimentare, furajere – 24.
- Stabilită componența taxonomică, particularitățile corologice și bioecologice la 71 specii de macromicete din filumurile *Mycetozoa* (16 specii din 10 genuri și 8 familii) și

Ascomycota (55 specii din 29 genuri și 15 familii). Este pregătit pentru editare volumul II „Flora Basarabiei”

- Elaborate propuneri de extindere a fondurilor ariilor naturale protejate de stat din ecosistemele forestiere (Sectorul de pădure Căpriană-Buda cu suprafața 2057 ha, sectorul de pădure Cobac cu suprafața de 230 ha) și de stepă (6 sectoare cu suprafața de 127 ha în sudul Moldovei).
- Cercetată valoarea furajeră și energetică a speciilor noi de plante utile din genurile: *Galega*; *Onobrychis* și *Polygonum*.
- Studiat conținutul de emodin la 6 specii de *Aloe* și determinate speciile cu conținut sporit.
- Efectuat studiul chimic al speciei *Perilla frutescens* var. *Acuta* cu determinarea rolului principal antioxidant și antiinflamator al acidului rosmarinic și cafeic.
- A fost elaborată metoda optimă de multiplicare a speciei *Mentha gattefossei* Maire specie rară, inclusă în lista Roșie a IUCN.
- Au fost stabiliți termenii optimali de butășire și ciclul vital în condiții *ex-situ* a speciilor din genul *Santolina* L: *S. virens* Mill. și *S. chamaecyparissus* L. și 3 soiuri de *Argyranthemum frutescens* (familia *Asteraceae*). Studiate posibilitățile de înmulțire vegetativă și generativă cu aplicarea stimulatoarelor de creștere, antibiotică și preparatelor chimice.
- Au fost elaborate și testate medii de cultură pentru inoculare, menținere, dezvoltare, microclonare și rizogeneză, la speciile de *Lycium barbarum* L., și *Actinidia colomicta* și efectuat screeningul biochimic la 4 genotipuri de mur x zmeur și hibridii lor.
- Selectate și transmise Comisiei de Stat pentru omologarea 6 soiuri noi de nuc (*Junglans regia*) cu fructificare laterală. Soiurile propuse („De Vălcineț”, „Surpriz”, „Chișinău-1”, „Nistrene”, „Dolna”, „Micleușene” cu calități înalte, care întrec soiurile precedente după rodnicie, conținutul de miez în procente (55-59%)). Elaborate elementele primare a tehnologiei de cultivare a lor.
- Elaborată metoda de multiplicare a speciei *Verbena triphilla* L. Herr. cu utilizarea stimulatoarelor de rizogeneză.
- Grădina Botanică (Institut) a AȘM a obținut 8 medalii de aur, 1 – argint și 2 bronz (la expoziții internaționale pentru promovarea plantelor ornamentale, furajere, condimentare, medicinale obținute în cadrul laboratoarelor) și brevet pentru *Lavandula angustifolia*, soiul LAVINIE DE GRĂDINĂ.
- Organizat Simpozionul științific internațional „*Conservation of plant diversity*”, consacrat aniversării a 65 – a de la fondarea Grădinii Botanice (Institut) a AȘM, Ediția a IV-a (2015). Total participanți 251 persoane, din care 180 din Republica Moldova și 71 din 8 țări: Rusia, Belarusia, România, Ucraina etc.
- Pe parcursul anului 2015 au fost susținute 2 teze de doctor habilitat (Ștefan Manic și Alexei Palancean) și 2 teze de doctor (Natalia Jordan și Ghenadie Titică).

Rezultatele cercetărilor în perioada 2015 au fost publicate 200 lucrări științifice inclusiv: 5 monografii, 12 articole în reviste internaționale; 29 articole în reviste recenzate, 5 articole în culegeri naționale, 20 articole în culegeri internaționale, 123 teze la conferințe științifice naționale și internaționale.

- Au fost editate 3 monografii:
 - Cartea Roșie a Republicii Moldova, ediția a III-a;
 - Arborii seculari (din seria de Carte Arii Naturale Protejate ale Republicii Moldova);
 - Amenajarea spațiilor verzi în localitățile rurale;
- Editate 2 volume „*Journal of Botany*” (nr.10 și nr.11).

Cercetătorii științifici ai Grădinii Botanice (I) a AȘM țin cursuri teoretice și practice la Universitatea Academiei de Științe din Moldova, Universitatea Agrară din Moldova, ULIM etc.

Construcția Grădinii Botanice:

Inițiată proiectarea miniexpozițiilor: „Plante conifere ornamentale”, „Hostariu”, „Plante succulente”.

Conform planului general de dezvoltare și construcție al Grădinii Botanice (I) a AȘM urmează a fi construite: Oranjeria de fond, Intrarea centrală, Rețeaua de poduri decorative, Muzeul botanic și ierbarul.

Adunarea Secției Științe Naturale și Exacte a AȘM, HOTĂRĂȘTE:

1. A considera îndepliniți indicatorii de bază ai activității Grădinii Botanice (Institut) a AȘM în anul 2015.
2. A aproba darea de seamă a Grădinii Botanice (Institut) a AȘM privind activitatea științifică, inovațională, organizatorică și financiară în anul 2015.
3. A intensifica lucrările de producere și realizare a materialului săditor, promovarea rezultatelor științifice în ramurile economiei naționale.
4. A continua activitățile de îmbunătățire a managementului Grădinii Botanice.
5. A demata etapa II de construcție capitală și verde a Grădinii Botanice (Institut) a AȘM.

**Acad. coord. al Secției Științe
Naturale și Exacte a AȘM
academician**

Aurelian GULEA

**Secretar științific al Secției
Științe Naturale și Exacte a AȘM,
dr., conf. univ.**

Adelina DODON